

การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ
ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

โดย
นางสาววรรณ ชัยชื่อ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 430 จุลนิพนธ์
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2556

การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ
ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 430 จุลนิพนธ์
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2556

**THE RETIREMENT PREPARATION OF THE STAFF AT THE SIGNAL
DEPARTMENT ROYAL THAI ARMY**

By
Miss Worawan Chaichue

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

**A Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Bachelor of Business Administration Program in General Business Management**

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

2013

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิจารณาแล้ว
อนุมัติให้การวิจัย เรื่อง “การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ
ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร” เสนอโดย นางสาววรรณ ชัยชื่อ มีคุณค่าเพียง
พอที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชาจุดนิพนธ์ ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ

การวิจัยเรื่อง “การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ
กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร” ได้ผ่านการนำเสนอในเวทีวิชาการระดับนานาชาติในงาน
Asian Network for Public Opinion Research 2013 ANPOR Annual Conference at HOAM
Faculty House, Seoul National University Seoul, South Korea. ในวันที่ 21-23 พฤศจิกายน 2556

.....
(อาจารย์นพดล โควิชัยกุล)

อาจารย์ที่ปรึกษา

วันที่ เดือน พ.ศ.

.....
(อาจารย์อมรินทร์ เทวตา)

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

วันที่ เดือน พ.ศ.

12530114 : สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คำสำคัญ: การเกษียณอายุ / ข้าราชการทหารบก / การเตรียมความพร้อม

วรรณ ชัยชื่อ : การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบก
ประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร. อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์นพดล ไทวิชัย
กุล. 59 หน้า.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสารกรุงเทพมหานคร ในด้านการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ และการเตรียมความพร้อมด้านเวลา 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสารกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยในการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในระดับมาก
2. ปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่เพศและสถานภาพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน
3. ข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ได้จัดระดับความสำคัญในด้านการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับการเตรียมความพร้อมก่อนมาก

คณะวิทยากรจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

12530114 : MAJOR: GENERAL BUSINESS MANAGEMENT

KEY WORDS: PREPARATION/ RETIREMENT/GOVERNMENT EMPLOYEE

WORAWAN CHAICHUE : THE RETIREMENT PREPARATION OF THE STAFF AT THE SIGNAL DEPARTMENT ROYAL THAI ARMY. RESEARCH ADVISOR: NOPPADOL TOWICHAIKUL, M.Sc.(IT) 59 pp.

Abstract

This research aim 1). To study the retirement preparation of government employee in Signal Department Royal Thai Army 2). To compare the differentiation between demographic factors and retirement preparation of government employee in Signal Department Royal Thai Army about financial, habitation, physical health, mental health and time management 3). To compare the level of significance for retirement preparation of those. This research employ quantitative methods. The quantitative part involves The questionnaires used in this research were distributed among 281 government employee in Signal Department Royal Thai Army. The sample population was asked to self-report via filling out the questionnaire. The answers were then analyzed by using frequencies, percentage, mode, mean, standard deviation, t-test, F-test and On-way anova.

This research findings are as followed;

1. In the whole picture, those government employee have mean of the retirement preparation in the high value.
2. The differences in term of age, education, rank, salary, saving and expenses have an impact of differentiation for the retirement preparation plan with the significant at 0.05, while the different of gender, married do not have an impact of differentiation for the retirement preparation plan.
3. The government employee in Signal Department Royal Thai Army they have to prepare retirement preparation plan as follows financial and habitation in the high value, while the physical health, mental health and time management in the medium value.

Faculty Management Science SILPAKORN UNIVERSITY Academic Year 2013

Student's signature

Research Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

จุดนิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากอาจารย์ นพดล ไทวิชัยกุล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาจุดนิพนธ์ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็น ประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ส่งผลให้สารนิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ทุกท่านที่ให้ความรู้ ให้คำแนะนำและประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าของ หนังสือ วารสาร เอกสาร และสารนิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้สารนิพนธ์มีความสมบูรณ์ ขอขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปที่ให้คำแนะนำและ กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถ ดำเนินการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดีเสมอมา

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิด	3
ขอบเขตการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์.....	4
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์.....	6
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับกระบวนการในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล.....	7
การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน	7
กระบวนการในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล.....	7
ช่วงอายุของบุคคลกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล	9
แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุและการเตรียมความพร้อม.....	9
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเกษียณอายุ.....	9
การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	10
ระบบการออมเพื่อการเกษียณ.....	12
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	15
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	15
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	17

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	20
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม	24
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุ.....	29
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน	35
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	42
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุ.....	44
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน	46
อภิปรายผล	49
ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งต่อไป	50
รายการอ้างอิง	51
ภาคผนวก	53
ประวัติผู้วิจัย	60

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	24
2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	24
3 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ	25
4 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	25
5 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามชั้นยศ	26
6 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	26
7 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามงบประมาณในการออมต่อเดือน ...	27
8 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน.....	28
9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในด้านการเตรียม ความพร้อมด้านการเงิน	29
10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในด้านการเตรียม ความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย	31
11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในด้านการเตรียม ความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย	32
12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในด้านการเตรียม ความพร้อมด้านจิตใจ	33
13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในด้านการเตรียม ความพร้อมด้านการใช้เวลา	34
14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ.....	35
15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ.....	36
16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ.....	36
17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเตรียมความพร้อมก่อน เกษียณอายุ.....	37
18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างยศกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ.....	38
19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ	38

ตารางที่	หน้า
20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณในการออมต่อเดือนกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ.....	39
21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ.....	40
22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะด้านประชากรศาสตร์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ.....	41

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประชากรโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 6,070.6 ล้านคนในปี 2543 เป็น 7,851.4 ล้านคนในอีก 25 ปีข้างหน้าคือ ในปี 2568 ในขณะที่ประชากรไทยก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกันจาก 62.2 ล้านคนในปี 2543 เป็น 72.3 ล้านคนในปี 2568 จะเห็นได้ว่า โครงสร้างของประชากรโลกและประชากรไทยมีการเปลี่ยนแปลงที่คล้ายคลึงกัน โดยที่ประชากรวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10.0 ในปี 2543 เป็นร้อยละ 15.0 ในปี 2568 ในขณะที่ประชากรวัยเด็ก (อายุ 0-14 ปี) มีจำนวนลดลงจากร้อยละ 30.1 ในปี 2543 เหลือร้อยละ 24.2 ในปี 2568 แสดงให้เห็นว่า โครงสร้างของประชากรกำลังเปลี่ยนจากโครงสร้างประชากรวัยเด็กในอดีตเป็นประชากรวัยสูงอายุ หรือสังคมผู้สูงอายุในอนาคต (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556)

อย่างไรก็ตาม การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สถานการณ์ดังกล่าว นั้น เป็นสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นกับนานาประเทศในโลก โดยเฉพาะประเทศในภูมิภาค ยุโรป การวางแผนและการกำหนดนโยบายต่างๆ จะให้ความสำคัญกับประชากรกลุ่มผู้สูงอายุนี้มาก แม้กระทั่งการเลือกตั้งยังต้องมียุทธศาสตร์เกี่ยวกับผู้สูงอายุเป็นประเด็นสำคัญในการหาเสียงด้วย เช่นเดียวกับประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ มากขึ้นเป็นลำดับ มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับผู้สูงอายุขึ้นเป็นนโยบายระดับชาติในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังมีกฎหมายที่ใช้คุ้มครองผู้สูงอายุโดยตรงคือ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2547 นี้ และในปัจจุบันมีการศึกษาวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุและพัฒนาความรู้เพื่อแก้ปัญหา และปรับปรุงนโยบายในการดูแลประชากร ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการพัฒนาที่เน้นคุณภาพ ของคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา น่าจะทำให้สังคมไทยในอนาคตเป็น "สังคมผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ" และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศได้

ดังนั้นการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุถือเป็นการวางแผนชีวิตอย่างหนึ่ง การคิดและการเตรียมการต่างๆ เป็นกระบวนการที่ควรต้องเริ่มตั้งแต่อยู่ในวัยทำงาน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง และเพื่อจะได้ค่อยๆ คำนึงกับความคิดเรื่องการเกษียณ รวมถึงมีเวลาวางแผนใช้ชีวิตอย่างรัดกุม การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุมีประโยชน์ในการช่วยลดปัญหา

ของผู้เกษียณ ทำให้ผู้เกษียณอายุปรับตัวต่อบทบาทที่เปลี่ยนแปลงได้ และมีความพึงพอใจในชีวิต หลังเกษียณ สอดคล้องกับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่พบว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุเป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เกษียณอายุสามารถใช้ชีวิตในวัยสูงอายุอยู่ร่วมกับครอบครัว ชุมชนและสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า และมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งลดภาระของครอบครัวและของรัฐที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นการป้องกันปัญหาอันเกิดจากวัยสูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงนี้จึงได้บรรจุยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรวัยสูงอายุที่มีคุณภาพไว้ในแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) โดยมีมาตรการสำคัญคือการส่งเสริมหลักประกันรายได้เพื่อวัยสูงอายุ การส่งเสริมและจัดบริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อความเข้าใจในชีวิตและพัฒนาการในแต่ละวัย และเพื่อการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุที่เหมาะสม รวมถึงรณรงค์ให้สังคมตระหนักถึงความจำเป็นของการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุเพื่อเตรียมการเข้าสู่สังคมสูงอายุ

จากข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้จะนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ซึ่งสามารถขยายผลไปยังผู้ประกอบการอาชีพรับจ้างในภาคเอกชนทั่วไปได้ รวมทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้วางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุได้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ในด้านการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ และการเตรียมความพร้อมด้านเวลา
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครในแต่ละด้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. เพศชายและเพศหญิงมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน
2. ผู้มีอายุที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน
3. สถานภาพที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน
4. ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน
5. ยศที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน
6. รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน
7. งบประมาณในการออมต่อเดือนที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน
8. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน
9. ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ตัวแปรอิสระ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพ
4. ระดับการศึกษา
5. ยศ
6. รายได้ต่อเดือน
7. งบประมาณในการออมต่อเดือน
8. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

1. การเตรียมความพร้อมด้านการเงิน
2. การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย
3. การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย
4. การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ
5. การเตรียมความพร้อมด้านการใช้เวลา

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการทหารประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ตามเวลาราชการคือเวลา 08.00-16.30 น. โดยสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการทหารบกที่มีสัญชาติไทยและปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร เป็นระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2556 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2556

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ข้าราชการทหารบกและผู้ประกอบอาชีพรับจ้างในภาคเอกชนได้ตระหนักถึงความจำเป็นของการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ และเริ่มต้นวางแผนการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณ เพื่อจะได้ใช้ชีวิตหลังเกษียณได้อย่างมีความสุข มีคุณค่า และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
2. ผลการศึกษาครั้งนี้ได้รูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุให้แก่ประชาชนทั่วไปที่ประกอบอาชีพรับจ้างในภาคเอกชนได้อย่างเป็นรูปธรรม
3. ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางให้หน่วยงานต้นสังกัด (ภาคเอกชน) และหน่วยงานภาครัฐใช้วางแผนสนับสนุนและจัดโปรแกรมกิจกรรมต่างๆ เพื่อที่จะส่งเสริมการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุได้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
4. เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางสำหรับผู้ที่ต้องการจะทำการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องในอนาคต

นิยามศัพท์

1. รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ หมายถึง การเสนอแนวทางข้อแนะนำการดำเนินชีวิตที่ผู้ที่จะเกษียณอายุควรต้องปฏิบัติ หรือมีการเตรียม/วางแผนปฏิบัติก่อนเกษียณอายุ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินชีวิตในวัยสูงอายุ 5 ด้านคือ ด้านการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านการใช้เวลา (ทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์, 2555:5)
2. ข้าราชการทหารบก หมายถึง ข้าราชการที่ประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

3. การบริหารการเงินบุคคล (PERSONAL FINANCE) หมายถึง การจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จักจัดหาเงินเข้ามา และใช้จ่ายออกไปอย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดผลดีจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (สุขใจ น้ำพุด, 2551:3)

4. การเกษียณอายุ (RETIREMENT) คือ การที่บุคคลต้องออกจากงานที่ทำ เนื่องจากบุคคลนั้นทำงานมาจนครบอายุสูงสุดในการทำงาน ส่วนใหญ่บุคคลจะเกษียณอายุเมื่ออายุประมาณ 60-65 ปี และยังมีการเกษียณอายุก่อนถึงวัย (EARLY RETIREMENT) คือการที่บุคคลเกษียณอายุการทำงานก่อนถึงอายุ 60 ปี สำหรับผู้รับราชการตามระเบียบข้าราชการพลเรือน กำหนดให้ราชการเกษียณอายุเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ (ศิริสุข อินละคร, 2556:183)

5. เงินออม คือ รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนซึ่งเหลืออยู่ และไม่ได้ถูกใช้สอยออกไป (สุขใจ น้ำพุด, 2551:26)

6. เงินสำรองฉุกเฉิน หรือ เงินสดสำรอง คือ เงินที่ได้เก็บออมไว้ ซึ่งสามารถหยิบฉวยมาใช้ได้ทันทีที่เกิดความจำเป็น (สุขใจ น้ำพุด, 2551:3)

7. เงินบำเหน็จ คือ เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายครั้งเดียว (สุขใจ น้ำพุด, 2551:303)

8. เงินบำนาญ คือ เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน (สุขใจ น้ำพุด, 2551:303)

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ลำดับแนวคิด ทฤษฎี หลักการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไว้ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับกระบวนการในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุและการเตรียมความพร้อม
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์

พรทิพย์ วรกิจ โภคาทร (2529 : 312-315) ได้กล่าวถึงลักษณะผู้รับสารที่วิเคราะห์ตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ซึ่งแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไป โดยมีความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ จะมีอิทธิพลต่อการสื่อสาร ลักษณะประชากรศาสตร์ คือ

1) เพศ (Sex) มีงานวิจัยที่พิสูจน์ว่า คุณลักษณะบางอย่างของเพศชาย และเพศหญิงที่ต่างกันส่งผลให้การสื่อสารของชายและหญิงต่างกัน เช่น การวิจัยเกี่ยวกับชมภาพยนตร์โทรทัศน์ของเด็กวัยรุ่น พบว่าเด็กวัยรุ่นชายสนใจภาพยนตร์สงครามและจารกรรมมากที่สุด ส่วนเด็กวัยรุ่นหญิงสนใจภาพยนตร์วิทยาศาสตร์มากที่สุด แต่ก็ม้งานวิจัยหลายชิ้นที่แสดงว่า ชายและหญิงมีการสื่อสารและรับสื่อไม่ต่างกัน

2) อายุ (Age) การจะสอนผู้ที่อายุต่างกันให้เชื่อฟัง หรือเปลี่ยนทัศนคติหรือเปลี่ยนพฤติกรรมนั้นมีความยากง่ายต่างกัน ยิ่งมีอายุมากกว่าที่จะสอนให้เชื่อฟัง ให้เปลี่ยนทัศนคติและเปลี่ยนพฤติกรรมก็ยิ่งยากขึ้น การวิจัย โดย ซี.แมเปิล (C. Maple) และ ไอ แอล เจนิส และดีเรฟ (I.L. Janis and D. Rife) ได้ทำการวิจัยและให้ผลสรุปว่า การชักจูงจิตใจหรือแนวโน้มจิตใจของคนจะยากขึ้นตามอายุของคนเพิ่มขึ้น อายุยังมีความสัมพันธ์ของข่าวสาร และสื่ออีกด้วย เช่น ภาษาที่ใช้ในวัยต่างกัน ก็ยังมีความแตกต่างกัน โดยจะพบว่า ภาษาใหม่ๆแปลกๆ จะพบในคนหนุ่มสาว สูงกว่าผู้สูงอายุ เป็นต้น

3) การศึกษา (Education) การศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญมากที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการสื่อสารของผู้รับสาร ดังงานวิจัยหลายชิ้นที่ชี้ว่า การศึกษาของผู้รับสารนั้นทำให้ผู้รับสารมี

พฤติกรรมการสื่อสารต่างกันไป เช่น บุคคลที่มีการศึกษาสูง จะสนใจข่าวสาร ไม่ค่อยเชื่ออะไรง่ายๆ และมักเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์มาก

4) ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Social and Economic Status) หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคล โดยมีรายงานหลายเรื่องที่ได้พิสูจน์แล้วว่า ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจนั้น มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของคน

การแบ่งส่วนตลาดตามตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ลักษณะด้านประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญ และสถิติที่วัดได้ของประชากรและช่วยในการกำหนดตลาดเป้าหมาย ในขณะที่ลักษณะด้านจิตวิทยาและสังคมวัฒนธรรมช่วยอธิบายถึงความคิดและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายนั้น ข้อมูลด้านประชากรจะสามารถเข้าถึงและมีประสิทธิผลต่อการกำหนดตลาดเป้าหมาย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2538 : 41)

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

2.1 การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน

การกำหนดเป้าหมายทางการเงินอาจกำหนดตามระยะเวลา ได้แก่ เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น และเป้าหมายทางการเงินระยะยาว

2.1.1 เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น (Short term financial goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคลสามารถทำให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลาสั้นๆ นั่นคือไม่เกิน 1 ปี

2.1.2 เป้าหมายทางการเงินระยะยาว (Long term financial goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องการใน 5-20 ปีข้างหน้า หรือเป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องใช้เวลาในการสะสมเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ต้องการเก็บเงินไว้ใช้หลังเกษียณ ต้องการเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาในอนาคต เป้าหมายระยะยาวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากในอนาคตภาวะและเหตุการณ์ต่างๆอาจจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงความต้องการของบุคคลเอง

2.2 กระบวนการในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

กระบวนการในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลมี 5 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ประเมินสถานการณ์ทางการเงินของบุคคลในปัจจุบัน

ขั้นตอนแรกของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือการประเมินสถานะทางการเงินของตนเองในปัจจุบันโดยพิจารณาจากรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ ภาระหนี้สิน รวมทั้งเงินออมที่มี

อยู่ในปัจจุบัน วิธีการประเมินสถานะทางการเงินของบุคคล คือการจัดทำงบการเงินส่วนบุคคล ได้แก่ งบดุลส่วนบุคคล (Personal balance sheet) และงบรายได้และค่าใช้จ่าย (Income and expenditure statement)

ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมายทางการเงิน

การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญขั้นตอนหนึ่ง ในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เนื่องจากหากบุคคลมีเป้าหมายทางการเงินแล้วจะสามารถกำหนดแนวทางที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ เปรียบเสมือนกับการเดินทาง ที่ก่อนอื่นจะต้องกำหนดที่หมายที่จะเดินทางไปเสียก่อนแล้วจึงจะสามารถกำหนดเส้นทางที่จะใช้ในการเดินทางได้ ในการกำหนดเป้าหมายทางการเงินนั้น บุคคลจะต้องระบุให้ชัดเจนว่า ต้องการอะไร เช่น ต้องการซื้อรถยนต์ราคาเท่าไร และจะซื้อเมื่อใด นอกจากนั้นเป้าหมายทางการเงิน ควรมีความเป็นไปได้ นั่นคือเป้าหมายทางการเงินควรจะเหมาะสมกับสถานะทางการเงินของบุคคลนั้นด้วย

ขั้นที่ 3 กำหนดทางเลือกและประเมินทางเลือก

ขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้และพิจารณาเลือกทางเลือกที่เหมาะสมมากที่สุด โดยพิจารณาจากสถานะทางการเงินของบุคคลนั้น ในขั้นตอนนี้บุคคลจำเป็นต้องหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆเพื่อช่วยในการกำหนดทางเลือกและประเมินทางเลือก

ขั้นที่ 4 สร้างและปฏิบัติตามแผนการเงิน

เมื่อพิจารณาเลือกทางเลือกที่เหมาะสมได้แล้ว ขั้นตอนต่อมา คือการกำหนดแผนการเงินจากทางเลือกนั้น ซึ่งเป็นการระบุวิธีการที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการและเมื่อกำหนดแผนการเงินแล้วขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ในกระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือการปฏิบัติตามแผนการเงินที่กำหนดไว้เนื่องจากหากวางแผนการเงินไว้ดีมาเพียงใดก็ตาม แต่หากไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ก็จะไม่บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ การปฏิบัติตามแผนการเงินอาจจะต้องติดต่อกับบุคคลอื่น เช่น ตัวแทนประกันชีวิต

ขั้นที่ 5 ติดตามผลและปรับปรุงแผน

การวางแผนการเงินเป็นขั้นตอนที่ไม่มีที่สิ้นสุดนั่นคือเมื่อบุคคลได้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้แล้ว ขั้นต่อมาคือการติดตามผลโดยพิจารณาว่าแผนการเงินนั้นเหมาะสมหรือไม่สามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ หากไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้บุคคลจะต้องทำการปรับแผนการเงินใหม่ นอกจากนั้นภาวะเศรษฐกิจ สังคมรวมทั้งสถานะทางการเงินของบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้นบุคคลจึงต้องทำการทบทวนและปรับปรุงแผนการเงินอยู่อย่างสม่ำเสมอ

2.3 ช่วงอายุของบุคคลกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

วงจรของบุคคลที่เริ่มเริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา สามารถแบ่งเป็นช่วงอายุได้ 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงสะสมความมั่งคั่ง ช่วงก่อนเกษียณอายุ และช่วงเกษียณอายุ โดยในแต่ละช่วงอายุของบุคคลนั้น มีความแตกต่างกันทางด้านสถานภาพ ความสามารถในการหารายได้ การใช้จ่าย รวมทั้งภาวะความรับผิดชอบ จึงทำให้ความต้องการหรือเป้าหมายทางการเงินของบุคคลในแต่ละช่วงอายุจะแตกต่างกัน ดังนั้นบุคคลต้องทำการวางแผนการเงินส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับช่วงอายุด้วย

2.3.1 ช่วงเริ่มทำงาน หรือช่วงสะสมความมั่งคั่ง เป็นช่วงอายุตั้งแต่บุคคลเริ่มทำงานจนถึงอายุ 54 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่บุคคลมีรายได้ยังไม่มากนัก แต่รายได้จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ตามระยะเวลาการทำงาน ส่วนรายจ่ายของบุคคลในช่วงอายุนี้มีค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นช่วงอายุที่เริ่มสร้างครอบครัวจึงต้องใช้จ่ายเงินสำหรับเลี้ยงดูบุตรและคู่สมรส นอกจากนี้ในช่วงอายุนี้จะมีการซื้อทรัพย์สินต่างๆ เช่น บ้าน รถยนต์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ดังนั้นบุคคลในช่วงอายุนี้จะต้องวางแผนการเงินในหลายเรื่อง ได้แก่ การวางแผนสร้างครอบครัว การวางแผนซื้อทรัพย์สิน การวางแผนการออมและการลงทุน การวางแผนประกัน การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ตลอดจนการวางแผนภาษีเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น

2.3.2 ช่วงก่อนเกษียณอายุ คือช่วงอายุตั้งแต่ 55 ปีจนถึง 64 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่บุคคลมีรายได้สูงสุด ในขณะที่รายจ่ายเริ่มลดลง เนื่องจากบุคคลในช่วงอายุนี้ส่วนใหญ่จะบรรลุมเป้าหมายทางการเงินต่างๆ แผนการเงินของบุคคลในช่วงอายุนี้จะเกี่ยวกับการวางแผนภาษี การวางแผนการลงทุน และการวางแผนเพื่อเกษียณอายุ

2.3.3 ช่วงเกษียณอายุ คือช่วงอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นช่วงที่มีรายได้ลดลงเนื่องจากบุคคลออกจากงานประจำแล้ว แหล่งรายได้จะมาจากเงินบำเหน็จ บำนาญ เงินประกันสังคม รวมทั้งรายได้จากการลงทุน ทางด้านรายจ่ายส่วนใหญ่จะเป็นรายจ่ายในชีวิตประจำวันและค่ารักษาพยาบาล ดังนั้นแผนการเงินของบุคคลในช่วงอายุนี้จะเกี่ยวกับการวางแผนจัดการทรัพย์สิน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุและการเตรียมความพร้อม

3.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

พจนานุกรมภาษาอังกฤษให้นิยามความหมายของคำว่า “To retire” ที่นำมาแปลเป็นภาษาไทยว่า “เกษียณอายุ” ว่า การถอนตัว การปลีกตัวออกจากสังคม หรือจากอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งวิจิตร บุญยะโทตระ (2537: 1) ให้ความหมายของคำว่า “เกษียณ” (Retirement) ว่าหมายถึงถึง

การยุติ การถดถอย การออกจากสังคม กลุ่มผู้ร่วมงานและชีวิตที่เดินตามเวลาของงาน

การเกษียณอายุเป็นกระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องออกจากงานเมื่อถึงช่วงอายุที่กำหนดไว้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง จากสิ่งแวดล้อมหนึ่งไปสู่สิ่งแวดล้อมใหม่ เช่น การถอนตัวออกจากภาวะการเป็นลูกจ้างไปสู่ภาวะของการเป็นอิสระ หมดภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งเบอร์นไชด์ (Burnside, 1988: 603) กล่าวถึงการเกษียณอายุคล้ายคลึงกับแอชลีย์ (Atchley, 1994: 197) ว่าเป็นวงจรชีวิตในการประกอบอาชีพที่อยู่ในช่วงต่ำสุดของการจ้างงาน ความรับผิดชอบต่ออาชีพ และโอกาสในการทำงานต่างๆ จะลดต่ำลงที่สุด บุคคลที่เกษียณจะมีรายได้ในรูปของบำเหน็จบำนาญโดยไม่ต้องทำงาน ดังนั้น การเกษียณอายุจึงเป็นบทบาททางสังคมที่กำหนดให้มีระบบการแทนที่บุคคลตามสิทธิ หน้าที่ และความสัมพันธ์กับคนอื่น นอกจากนี้ การเกษียณอายุงานยังเป็นกระบวนการให้แต่ละบุคคลได้มีการจัดเตรียมชีวิตเพื่อการเริ่มแสวงหาสิ่งใหม่ เพื่อการปรับตัว หรือแม้แต่การปลีกตัวออกจากสังคมเมื่อเกษียณอายุแล้ว

ดังนั้น การเกษียณอายุจึงเป็นภาวะที่บุคคลถอนตัวออกจากงานประจำที่ทำอยู่เมื่ออายุครบกำหนดที่หน่วยงานนั้นกำหนดไว้ โดยทั่วไปภาวะนี้จะมาถึงเมื่อบุคคลมีอายุประมาณ 55-70 ปี ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามระดับการพัฒนาของแต่ละประเทศ เช่น ประเทศสวีเดน เดนมาร์ก ถือเอาอายุ 70 ปี ประเทศสหรัฐอเมริกาถือเอาอายุ 65 ปี ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และประเทศในทวีปแอฟริกา ถือเอาอายุ 55 ปี ซึ่งจำนวนอายุเหล่านี้คือเกณฑ์ในการเข้าสู่วัยสูงอายุของแต่ละประเทศกำหนดขึ้นไว้นั่นเอง สำหรับประเทศไทยถือเอาอายุ 60 ปี เป็นเกณฑ์ในการปลดเกษียณ เนื่องจากประเทศไทยถือเกณฑ์กำหนดบุคคลที่จะเป็นผู้สูงอายุตามเกณฑ์ที่ประชุมสมัชชาโลกว่าด้วยผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นเกณฑ์สาเหตุที่กำหนดให้ชายและหญิงที่มีอายุครบ 60 ปีขึ้นไปเป็นผู้สูงอายุ องค์กรที่ดี การเกษียณอายุยังอาจขึ้นอยู่กับอาชีพและระเบียบข้อบังคับของแต่ละหน่วยงานด้วย

3.2 การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ

3.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

คุณภาพชีวิตเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องการและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิต นั่นคือ การมีชีวิตที่มีความสุขทั้งทางกายและใจ มีความสามารถที่จะดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมได้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้องไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม ดังนั้น คุณภาพชีวิตจึงเป็นเป้าหมายที่พึงปรารถนาในทุกสังคม โดยเชื่อว่าถ้าทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี การพัฒนาในด้านต่างๆ จะทำได้ดีและรวดเร็ว

ทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์ (2555: 11) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตจะพิจารณาจาก คุณภาพด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ได้แก่ โภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา สภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัย การมีงานทำ ค่านิยม ศาสนา จริยธรรม กฎหมาย และปัจจัยด้านจิตวิทยา

3.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุถือเป็นการวางแผนชีวิตอย่างหนึ่ง ที่มีเป้าหมายอยู่ที่การประสบความสำเร็จและความสุขในชีวิต ซึ่งแบ่งช่วงชีวิตของบุคคลออกเป็น 3 ช่วง คือ วัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ และวัยสูงอายุ ซึ่งช่วงวัยสูงอายุนี้จะเป็นยุคทองของชีวิต หากบุคคลได้มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมมาอย่างดีและรัดกุม การวางแผนใช้ชีวิตหลังเกษียณจึงมีความสำคัญมากเท่ากับการวางแผนการศึกษาในวัยเด็ก และการวางแผนในการประกอบอาชีพในวัยผู้ใหญ่

การวางแผนเพื่อใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุอย่างมีคุณภาพ บุคคลต้องพิจารณาตนเองและ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคม ได้แก่ สุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต สัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การใช้เวลา สถานที่อยู่อาศัย วิถีชีวิตใหม่ และฐานะการเงินที่เปลี่ยนไป (Kiker & Myers, 1990: 53) เพื่อให้กระบวนการนี้ต่อเนื่องเป็นการป้องกันภาวะวิกฤติในช่วงสุดท้ายของชีวิต

แอสเลย์ (Atchley 1994: 210) แบ่งการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุออกเป็น 2 ระยะ คือ

1. ระยะก่อนการเกษียณนานๆ (Remote Phase) ระยะนี้ความคิดเรื่องการเกษียณอายุยังอยู่ห่างไกลมาก การเตรียมความพร้อมในระยะนี้สามารถเริ่มได้ตั้งแต่ก่อนวัยทำงาน หรือเริ่มเมื่อวัยทำงาน สิ่งที่เหมาะสมเตรียมในระยะนี้ได้แก่

1.1 การเงิน ซึ่งต้องมีการเตรียมในระยะยาว บุคคลที่ต้องการมีชีวิตหลังเกษียณที่สบายต้องมีการวางแผนด้านการเงินให้มาก

1.2 การใช้เวลาว่าง การพัฒนาทักษะการใช้เวลาว่างจะทำได้ง่ายในวัยหนุ่มสาว เนื่องจากการศึกษาวิชาการต่างๆ เปิดกว้างสำหรับวัยนี้

1.3 การดูแลสุขภาพสุขภาพ สุขภาพวัยเกษียณอายุจะดีได้ต้องได้รับการดูแลอย่างดีตั้งแต่วัยหนุ่มสาว บุคคลที่ไม่ดูแลสุขภาพของตนมาแต่ต้น สุขภาพในวัยเกษียณอายุก็จะไม่ดีตามไปด้วย

2. ระยะใกล้เกษียณ (Near Phase) ระยะนี้บุคคลเริ่มรู้สึกว่าการเกษียณอายุใกล้เข้ามาถึงตนเองแล้ว เช่น อาจเห็นคู่สมรส หรือเพื่อนร่วมงานวัยใกล้เคียงกันเกษียณอายุ สิ่งที่ต้องเตรียมในระยะนี้ได้แก่

2.1 ด้านจิตใจ พยายามยอมรับเกณฑ์ของสังคมที่ถูกกำหนดไว้ ไม่วิตกกังวลกับการเกษียณอายุจนเกินไป

2.2 ด้านทัศนคติต่อการเกษียณอายุ หากบุคคลได้มีการเตรียมความพร้อมในระยะก่อนการเกษียณนานๆ มาอย่างดี จะไม่เกิดทัศนคติด้านลบต่อการเกษียณอายุ

หน่วยงานส่วนใหญ่มักจะจัดโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุให้แก่ผู้ที่จะเกษียณในปีสุดท้ายก่อนการเกษียณ ซึ่งจะช่วยให้เพียงเรื่องจิตใจและพัฒนาทัศนคติเท่านั้น แต่ไม่สามารถช่วยเหลือในด้านการเงิน ที่อยู่อาศัยและสุขภาพแก่ผู้เกษียณอายุได้ เพราะเรื่องเหล่านี้ต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างยาวนานและต้องตามมาโดยสม่ำเสมอในการเตรียมการ

3.3 ระบบการออมเพื่อการเกษียณ

(กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, 2556) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับระบบการออมเพื่อเกษียณอายุหรือระบบบำเหน็จบำนาญ เพื่อทำให้เกิดความมั่นคงทางสังคมของประเทศ ที่เรียกว่า “สามเสาหลักของระบบเงินออมเพื่อวัยเกษียณ” (Three Pillars หรือ The Multi Pillar of Old Age Security) โดยยึดหลักการสร้างระบบบำนาญสมดุลและสามารถรองรับภาระในอนาคตที่จะต้องเลี้ยงดูผู้เกษียณอายุได้ในระดับที่เหมาะสมและไม่เพิ่มภาระภาษีให้กับประชาชนของประเทศ ขณะเดียวกันช่วยสร้างรายได้ของประเทศโดยใช้เงินออมของคนในประเทศเป็นตัวขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการลงทุน

เสาหลักต้นที่ 1 (Pillar 1) : เป็นระบบบำนาญภาคบังคับที่รัฐบาลของแต่ละประเทศจัดให้แก่ประชาชน เรียกว่า Pay-as-you-go (PAYG) ซึ่งจะกำหนดผลประโยชน์ที่จะจ่ายให้แก่สมาชิกแน่นอน (Defined Benefit) จนกระทั่งเสียชีวิต โดยจ่ายจากเงินภาษีที่เก็บจากประชาชนมาจัดสรรเป็นงบประมาณ เพื่อสร้างหลักประกันเพื่อการชราภาพขั้นพื้นฐานของประเทศ ซึ่งกำหนดผลประโยชน์ขั้นต่ำของรายได้ให้เพียงพอแก่การยังชีพ ที่ควรจะต้องไม่ต่ำกว่าเส้นความยากจน (Poverty Line)

เสาหลักต้นที่ 2 (Pillar 2) : เป็นระบบเงินออมภาคบังคับ (Mandatory System) ที่รัฐบาลบังคับให้ประชาชนออมขณะทำงาน อาจบริหารโดยเอกชนหรือหน่วยงานอิสระของรัฐ มีเงินกองทุนและมีการส่งเงินสะสมของสมาชิก และมีการสมทบจากนายจ้างเข้ากองทุนในบัญชีของสมาชิกแต่ละคน (Individual Account) ส่วนใหญ่จะกำหนดให้มีการนำส่งเงินสะสมเข้ากองทุนในอัตราที่แน่นอน (Defined Contribution) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะยกระดับรายได้ของผู้เกษียณให้สูงกว่าเส้นความยากจนเพื่อให้มีรายได้ที่ดีขึ้นตามมาตรฐานการดำรงชีวิตอย่างปกติ

เสาหลักต้นที่ 3 (Pillar 3) : เป็นระบบการออมภาคสมัครใจ (Voluntary System) และรัฐบาลให้การส่งเสริม ซึ่งมีการบริหารโดยภาคเอกชน มีเงินกองทุนและมีการส่งเงินสะสมของสมาชิกในจำนวนที่แน่นอน (Defined Contribution) ในบางกรณีอาจมีเงินสมทบจากนายจ้างเข้ากองทุนในบัญชีของแต่ละคน โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ออมมีทางเลือกในการออมเงินไว้ใช้ในยามเกษียณมากขึ้น มีความเพียงพอของเงินออมในการดำรงชีวิตในอนาคต ในการเข้าถึงความสะดวกสบายและการดูแลรักษาพยาบาลที่สูงกว่ามาตรฐาน

แผนบำนาญแบบกำหนดอัตราผลประโยชน์ (Defined Benefit: DB) เป็นแผนที่มีการรับประกันผลประโยชน์ของสมาชิกล่วงหน้าแน่นอน ดังนั้นหากผลตอบแทนจากการลงทุนต่ำกว่าเป้าหมาย นายจ้างจะชดเชยส่วนต่างให้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ซึ่งโดยทั่วไปจะอยู่ในระดับที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำของอนุสัญญาความมั่นคงขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 102 ที่กำหนดไว้ขั้นต่ำร้อยละ 40 ของค่าจ้างก่อนเกษียณ แผนบำนาญรูปแบบนี้นายจ้างเป็นผู้รับความเสี่ยงจากการลงทุน กองทุนลักษณะนี้ ได้แก่ เงินบำนาญของข้าราชการไทย ตามพรบ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 กองทุนประกันสังคมในส่วนของกรมการออมเพื่อการชราภาพ ฯลฯ

แผนบำนาญแบบกำหนดอัตราเงินนำส่ง (Defined Contribution: DC) เป็นแผนที่กำหนดอัตราการจ่ายเงินนำส่งทั้งของฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างเข้ากองทุน ทั้งนี้ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่ได้รับขึ้นอยู่กับจำนวนเงินและผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนซึ่งอยู่ในบัญชีส่วนบุคคลของสมาชิก แผนบำนาญรูปแบบนี้ลูกจ้างจะเป็นผู้รับความเสี่ยงจากการลงทุน โดยตรง กองทุนรูปแบบนี้ในประเทศไทย ได้แก่ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนการออมแห่งชาติ

แผนบำนาญแบบผสม หรือ Hybrid

Hybrid DB: แผนที่กำหนดผลประโยชน์ไว้ล่วงหน้าเหมือน DB ทั่วไป แต่มีการกำหนดเงื่อนไขผลประโยชน์ผันแปรตามสัดส่วนสินทรัพย์จริงของกองทุน

Hybrid DC: แผนที่กำหนดผลประโยชน์ผันแปรตามสัดส่วนสินทรัพย์ แต่มีการกำหนดผลประโยชน์ขั้นต่ำเอาไว้ล่วงหน้า

4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์ และคณะ (2555: 102) ผู้ที่จะเกษียณอายุ : จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลในช่วงอายุก่อนใกล้เกษียณมีคะแนนเฉลี่ยการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุในภาพรวมและแต่ละด้านระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ

เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตัวผู้ที่จะเกษียณอายุควรเริ่มวางแผนการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุในทุกด้านแต่เนิ่นๆ โดยให้ความสนใจศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุตั้งแต่ยังอยู่ในช่วงอายุน้อย ซึ่งอาจทำได้โดยการศึกษาหาข้อมูลด้วยตัวเองจากเอกสารและสื่อต่างๆ จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และจากผู้เกษียณอายุไปแล้ว รวมถึงการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ เพราะการเตรียมความพร้อมในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านสุขภาพร่างกายต้องเริ่มดำเนินการตั้งแต่อายุยังไม่มาก เพราะเป็นการเตรียมความพร้อมที่ต้องใช้ระยะเวลานาน และต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ส่วนการเตรียมความพร้อมด้านจิตใจและด้านการใช้เวลาหากได้มีการเตรียมความพร้อมเร็วเท่าไรก็จะทำให้คุ้นชินกับความคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุมากยิ่งขึ้น

เมธิยา กอสนาน (2552: 153) จากการศึกษาสุขภาพทางการเงิน กรณีศึกษาข้าราชการทหารบกประจำการ ณ ค่ายฝึกไพรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ใช้ทฤษฎีและแนวคิดมาอภิปรายผลคือ กลยุทธ์การบริหารเงิน 3 ประการ ของสัมมา คិតสิน ได้กล่าวว่า ใช้จ่ายได้ที่มีให้เกิดดอกออกผลให้ได้มากที่สุด หมายถึง การนำรายได้ที่มีไปก่อดอกออกผลซึ่งจะไม่ได้มาโดยการเก็บรักษาไว้ในบ้านหรือการออมในลักษณะที่ได้ดอกเบี้ยหรือดอกผลที่ต่ำเกินไป แต่อาจได้มาโดยวิธีการลงทุนที่ชาญฉลาด เหมาะกับสถานการณ์ และการเพิ่มรายได้รวมให้มากขึ้น หมายถึง รายได้ปัจจุบันที่มีอยู่แล้วนั้นอาจมีทางทำให้ได้เข้ามามากขึ้น โดยไม่ต้องไปหางานทำเพิ่ม แต่อาจได้มาโดยการปรับปรุงช่องทางเดินของกระแสเงิน เช่น การรับเงินเดือนโดยการโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารโดยตรง ทำให้ได้รับดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น หรือทำอย่างไรจึงจะเสียภาษีรายได้ประจำปีให้น้อยลงโดยไม่ผิดกฎหมายและไม่ผิดจริยธรรม เป็นต้น ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า การฝากเงินกับทางธนาคารเป็นช่องทางออมหรือการลงทุนที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับกลยุทธ์การบริหารเงิน 3 ประการ ของสัมมา คិតสิน

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ชนิดเชิงสำรวจ (Survey Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงของการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมาย ในบทนี้จะเสนอขั้นตอนการวิจัยโดยมีเนื้อหารายละเอียดที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ข้าราชการข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการทหารบกที่มีสัญชาติไทยและรวมทั้งพลทหาร (ทหารเกณฑ์) ไม่รวมถึงข้าราชการทหารบกที่มีสัญชาติอื่นๆ ที่ไม่ใช่สัญชาติไทย ลูกจ้างพนักงานผู้ประกอบการร้านค้าภายในกรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ มีจำนวนทั้งหมด 950 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือข้าราชการข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างข้าราชการข้าราชการทหารบกที่ใช้ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยความเชื่อมั่น 95% ค่าความคาดเคลื่อนเท่ากับ .05 คำนวณจากสูตร Taro Yamane (Yamane, 1973:727-728, อ้างถึงใน เมธิยา กอสนาน, 2552: 23) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาด

ตัวอย่างจำนวน 281 คน โดยการเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับข้าราชการข้าราชการทหารบก
ประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

การคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

$N =$ จำนวนประชากร

$n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$e =$ ค่าของความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{950}{1 + 950(0.05)^2}$$

$$n = 281.48$$

ดังนั้น $n \approx 281$ คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจมี 2 ตัวแปร คือ

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ และการเตรียมความพร้อมก่อนการ

เกษียณอายุ

ตัวแปรตาม คือ เป้าหมายเพื่อการเกษียณอายุ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูลคือ แบบสอบถาม โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้บริโภคมีจำนวน 8 ข้อ ได้แก่

1. เพศเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดโดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) ลักษณะคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 2 ทาง (Dichotomous Question)

2. อายุเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดโดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ลักษณะคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multichotomous Question)

3. สถานภาพเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดโดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) ลักษณะคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multichotomous Question)

4. ระดับการศึกษาเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดโดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ลักษณะคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multichotomous Question)

5. ยศเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดโดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ลักษณะคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multichotomous Question)

6. รายได้ต่อเดือนเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดโดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ลักษณะคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multichotomous Question)

7. งบประมาณในการออมต่อเดือนเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดโดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ลักษณะคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multichotomous Question)

8. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดโดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ลักษณะคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multichotomous Question)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการ ข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร โดยลักษณะคำถามเป็นแบบ Likert Scale จำนวน 45 ข้อ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) มี 5 ระดับคือ

ระดับคะแนน 5 หมายความว่า มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายความว่า มาก

ระดับคะแนน 3 หมายความว่า ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายความว่า น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายความว่า น้อยที่สุด

การอภิปรายผลการวิจัยของลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการ
อภิปราย ผล 5 ระดับ ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2548 : 193 – 194)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

เกณฑ์ประเมินค่าวัดระดับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการ
ข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร มีอยู่ 5 ระดับ การแปล
ความหมายค่าเฉลี่ย โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการของเบส ดังนี้

ระดับคะแนน 4.50-5.00 หมายความว่า ระดับการเตรียมความพร้อมก่อนมากที่สุด

ระดับคะแนน 3.50-4.49 หมายความว่า ระดับการเตรียมความพร้อมก่อนมาก

ระดับคะแนน 2.50-3.49 หมายความว่า ระดับการเตรียมความพร้อมก่อนปานกลาง

ระดับคะแนน 1.50-2.49 หมายความว่า ระดับการเตรียมความพร้อมก่อนน้อย

ระดับคะแนน 1.00-1.49 หมายความว่า ระดับการเตรียมความพร้อมก่อนน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับสาระสำคัญในเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อน
การเกษียณอายุ จากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนด
โครงสร้างของแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุมรายละเอียด
ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ เพื่อให้บุคคลมีแนวทางในการเตรียม
ความพร้อมทั้งตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้องไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การเตรียมความพร้อมด้าน
การเงิน การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย และการ
เตรียมความพร้อมด้านการใช้เวลา อันจะนำมาซึ่งความสุขสำหรับบุคคลและครอบครัว โดยอ้างอิง
แบบสอบถามมาจาก นางสาวเมธิยา กอสนาน เรื่องการศึกษาสุขภาพทางการเงิน กรณีศึกษา

ข้าราชการทหารบกประจำการ ณ ค่ายฝึกไพรโยค จังหวัดกาญจนบุรีและของนางสาวทญญช ชวนไชยสิทธิ์ เรื่องรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงาน กรณีศึกษาครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดนนทบุรี

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย

4. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลการวิจัย และสรุปผล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อเป้าหมายก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ทำการศึกษาเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยแจกให้กับข้าราชการข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ตอบแบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะกรอกคำตอบลงในแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaire) จากนั้นรอรับแบบสอบถามคืน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย

2.) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ หนังสือ วารสาร ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลงานวิจัยและการบรรยายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมกว้างขวาง น่าเชื่อถือและมีความถูกต้อง ซึ่งข้อมูลที่รวบรวมจะมุ่งเน้นในเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อเป้าหมายก่อนการเกษียณอายุ

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปSPSS (Statistical Package for the Social Science) และในการทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ยอมรับ ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาในแต่ละชุดและทำการแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. ตรวจสอบให้คะแนนในคำถามแต่ละข้อ

3. ลงรหัสข้อมูลแยกเป็นกลุ่มตามตัวแปรอิสระที่ต้องการศึกษา
4. ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่

1.1 การหาค่าร้อยละ (Percentages) โดยใช้สูตร (พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ, 2537:110)

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่ต้องการ} \times 100}{\text{จำนวนทั้งหมด}}$$

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ประคอง กรรมสูตร, 2539: 78)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{n}$$

\bar{x} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์,

2541: 165)

$$SD = \frac{\sqrt{n \sum X^2 - \sum X^2}}{n(n-1)}$$

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X^2)$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$n - 1$ แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

2. สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546: 449)

$$\alpha = \frac{\sqrt{k \text{ covariance} / \text{variance}}}{1 + (k - 1) \sqrt{\text{covariance} / \text{variance}}}$$

α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
k	แทน	จำนวนคำถาม
$\sqrt{\text{covariance}}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของค่าความแปรปรวนร่วมระหว่างคำถามต่างๆ
$\sqrt{\text{variance}}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของค่าความแปรปรวนของคำถาม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้ t-test ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานด้าน ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541: 166)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{1S^2 + 2S^2}{n_1 + n_2}}}$$

t	แทน	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
\bar{x}_1, \bar{x}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
$1S^2, 2S^2$	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละตัว ที่มีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis variance) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานด้าน ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา โดยจะใช้ F-test ในกรณีความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มเท่ากัน ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541: 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม
 MS_B แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง “การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้นำข้อมูลตัวอย่างที่เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 281 ชุด ที่ผ่านการตรวจความน่าเชื่อถือแล้ว มาทำการวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ไว้ 3 ส่วนดังต่อไปนี้

- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
- ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สำหรับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลวิเคราะห์ในบทนี้มีความหมายดังต่อไปนี้

- n หมายถึง จำนวนข้าราชการทหารบกเป็นกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ได้จากตัวอย่าง
- S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง (Standard Deviation)
- t หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
- F หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-distribution
- df หมายถึง ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
- H_0 หมายถึง สมมติฐานหลัก (Null hypothesis)
- H_1 หมายถึง สมมติฐานรอง (Alternative hypothesis)
- * หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ข้าราชการทหารบกประจำการ ฌกรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ฌชั้นยศ รายได้ต่อเดือน งบประมาณในการออมต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน โดยแจกแจงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	243	86.5
หญิง	38	13.5
รวม	281	100

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของข้าราชการทหารบกประจำการ ฌกรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 243 คน คิดเป็นร้อยละ 86.5 เพศหญิง 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-30 ปี	131	46.6
31-40 ปี	112	39.9
41-50 ปี	34	12.1
51-60 ปี	4	1.4
สูงกว่า 60 ปี	0	0
รวม	281	100

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของข้าราชการทหารบกประจำการ ฌกรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครจำแนกตามอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี มากที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมาคือช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 ช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 และในช่วงอายุ สูงกว่า 60 ปี ไม่มีผู้ตอบตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	167	59.4
สมรส	114	40.6
อยู่ร้าง	0	0
หม้าย	0	0
รวม	281	100

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของข้าราชการทหารบกประจำการ องค์กรทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครจำแนกตามสถานภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 รองลงมาคือมีสถานภาพสมรสจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 ส่วนสถานภาพอยู่ร้างและหม้ายไม่มีผู้ตอบ ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ม.6	114	40.6
ปวช.	40	14.2
ปวส.	51	18.1
ปริญญาตรี	76	27.0
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
รวม	281	100

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของข้าราชการทหารบกประจำการ องค์กรทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับ ม.6 มากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมาคือในระดับปริญญาตรี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 ในระดับ ปวส. จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 ในระดับ ปวช. จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามชั้นยศ

ชั้นยศ	จำนวน	ร้อยละ
พลทหาร	87	31.0
สิบตรี สิบโท สิบเอก	108	38.4
จ่าสิบตรี จ่าสิบโท จ่าสิบเอก	59	21.0
ร้อยตรี ร้อยโท ร้อยเอก	25	8.9
พันตรี พันโท พันเอก	2	7.0
พลตรี พลโท พลเอก	0	0
รวม	281	100

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของข้าราชการทหารบกประจำการ องค์กรทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครจำแนกตามชั้นยศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีชั้นยศอยู่ระหว่าง สิบตรี สิบโท สิบเอก จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 รองลงมาคือ พลทหาร จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 ชั้นยศระหว่าง จ่าสิบตรี จ่าสิบโท จ่าสิบเอก จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ชั้นยศระหว่าง ร้อยตรี ร้อยโท ร้อยเอก จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 ชั้นยศระหว่าง พันตรี พันโท พันเอก มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และชั้นยศระหว่าง พลตรี พลโท พลเอก ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	105	37.4
10,001-20,000 บาท	138	49.1
20,001-30,000 บาท	37	13.2
30,001-40,000 บาท	1	0.4
40,001-50,000 บาท	0	0
50,001 บาทขึ้นไป	0	0
รวม	281	100

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของข้าราชการทหารบกประจำการ องค์กรทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 138 คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาคือมีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 105 คิดเป็นร้อยละ 37.4 มีรายได้ต่อเดือน 30,001-40,000

บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ต่อเดือน 40,001-50,000 บาท และ 50,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 7 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามงบประมาณในการออมต่อเดือน

งบประมาณในการออมต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	103	36.7
1,001-2,000 บาท	85	30.2
2,001-3,000 บาท	22	7.8
3,001-4,000 บาท	28	10.0
4,001-5,000 บาท	8	2.8
5,001 บาทขึ้นไป	35	12.5
รวม	281	100

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของข้าราชการทหารบกประจำการ ฅกรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครจำแนกตามงบประมาณในการออมต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีงบประมาณในการออมต่อเดือน ต่ำกว่า 1,000 บาท จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7รองลงมาคือ มีงบประมาณในการออมต่อเดือน 1,001-2,000 บาท จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 มีงบประมาณในการออมต่อเดือน 5,001 บาทขึ้นไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 มีงบประมาณในการออมต่อเดือน 3,001-4,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 มีงบประมาณในการออมต่อเดือน 2,001-3,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และมีงบประมาณในการออมต่อเดือน 4,001-5,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

ผลงานวิจัยนั้กศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	119	42.3
10,001-20,000 บาท	146	52.0
20,001-30,000 บาท	1	0.4
30,001-40,000 บาท	13	4.6
สูงกว่า 40,000 บาท	2	0.7
รวม	281	100

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของข้าราชการทหารบกประจำการ องค์กรทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครจําแนกรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 รองลงมาคือมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 30,001-40,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 40,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 และมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ในด้านเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน

การเตรียมความพร้อมด้านการเงิน	รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญในการตัดสินใจ
1. ศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุได้อย่างไม่เดือดร้อน	4.66	0.630	มากที่สุด
2. เตรียมศึกษากฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สิน มรดก อสังหาริมทรัพย์	4.37	0.717	มาก
3. เตรียมหาความรู้เรื่องการลงทุนในธุรกิจต่างๆเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ความรู้เกี่ยวกับอาชีพสำรอง เป็นต้น	4.43	0.673	มาก
4. เตรียมสะสมทรัพย์สินในรูปแบบต่างๆ อาทิ ฝากเงินธนาคาร ซื้อบ้านหรือที่ดิน	4.88	0.495	มากที่สุด
5. เตรียม/วางแผนเกี่ยวกับการปลดเปลื้องหนี้สินให้หมดก่อนเกษียณอายุ	4.97	3.042	มากที่สุด
6. เตรียม/วางแผนเกี่ยวกับงบประมาณรายรับ-รายจ่ายภายหลังเกษียณไว้ล่วงหน้า	4.75	0.587	มากที่สุด
7. เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ควรจะมีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุไว้เนิ่น	4.72	0.635	มากที่สุด
8. จะขาดความมั่นใจอย่างยิ่ง ถ้าหลังเกษียณอายุไม่มีเงินเพื่อไว้	4.59	0.774	มากที่สุด
9. จะไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งถ้าจะต้องมีการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน/ตนเอง	3.81	1.507	มากที่สุด
10. ให้ความสำคัญกับการออมส่วนหนึ่งไว้ต่างหากเพื่อจ่ายค่าเทอมของบุตรหลาน/ตนเอง	4.61	0.679	มากที่สุด
11. การวางแผนค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนไว้ล่วงหน้าถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง	4.6	0.670	มากที่สุด
12. คิดว่าการจัดบันทึกรายรับ-รายจ่ายของครอบครัวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง	3.93	2.045	มาก
13. จะพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้นก่อนตัดสินใจซื้อรถ	4.58	0.677	มากที่สุด
14. คำนึงถึงความสามารถในการผ่อนชำระก่อนตัดสินใจซื้อรถเป็นอย่างยิ่ง	4.54	0.670	มากที่สุด
15. ให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเพิ่มขึ้นหลังจากการตัดสินใจซื้อบ้าน	4.48	0.737	มากที่สุด
16. เมื่อตัดสินใจซื้อบ้าน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออมเงินมากกว่า 1 ปี	4.60	0.663	มากที่สุด
17. เห็นว่าการออมเงินโดยการทำประกันเป็นสิ่งที่ไม่สิ้นเปลือง	4.51	0.789	มากที่สุด
18. เห็นว่าหลังเกษียณอายุแล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมกิจกรรมไว้สำหรับหารายได้	4.55	0.675	มากที่สุด
รวม	4.53	0.8932	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านการเงินอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่าการศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุได้อย่างไม่เดือดร้อน, การเตรียมสะสมทรัพย์สินในรูปแบบต่างๆ อาทิ ฝากเงินธนาคาร ซื้อบ้านหรือที่ดิน, การเตรียม/วางแผนเกี่ยวกับการปลดเปลื้องหนี้สินให้หมดก่อนเกษียณอายุ, การเตรียม/วางแผนเกี่ยวกับงบประมาณรายรับ-รายจ่ายหลังเกษียณไว้ล่วงหน้า, การเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ควรจะมีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุไว้เนิ่น, การจะขาดความมั่นใจอย่างยิ่ง ถ้าหลังเกษียณอายุไม่มีเงินเพื่อไว้, ความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถ้าจะต้องมีการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน/ตนเอง, การให้ความสำคัญกับการออมส่วนหนึ่งไว้ต่างหากเพื่อจ่ายค่าเทอมของบุตรหลาน/ตนเอง การวางแผนค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนไว้ล่วงหน้าถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง, การจะพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้นก่อนตัดสินใจซื้อรถ, การคำนึงถึงความสามารถในการผ่อนชำระก่อนตัดสินใจซื้อรถเป็นอย่างยิ่ง, การให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเพิ่มขึ้นหลังจากการตัดสินใจซื้อบ้านเมื่อตัดสินใจซื้อบ้าน, ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออมเงินมากกว่า 1 ปี, การเห็นว่าการออมเงินโดยการทำประกันเป็นสิ่งที่ไม่สิ้นเปลือง และการเห็นว่าหลังเกษียณอายุแล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมกิจกรรมไว้สำหรับหารายได้ มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนการเตรียมศึกษากฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สิน มรดก อสังหาริมทรัพย์, การเตรียมหาความรู้เรื่องการลงทุนในธุรกิจต่างๆเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ความรู้เกี่ยวกับอาชีพสำรอง เป็นต้น และการคิดว่าการจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายของครอบครัวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในด้านการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย

การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย	รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญในการตัดสินใจ
1. เตรียม/วางแผนมีบ้านเป็นของตนเองเพื่อพักอาศัยหลังเกษียณอายุ	4.59	0.610	มากที่สุด
2. เตรียม/วางแผนจัดสภาพภายในบ้านให้เหมาะสมกับวัยผู้สูงอายุ เช่น ห้องนอนอยู่ชั้นล่าง วัสดุปูพื้นไม่ลื่น	4.61	0.629	มากที่สุด
3. เตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชนที่จะพักอาศัยหลังเกษียณอายุ	4.63	0.572	มากที่สุด
4. เตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสถานสงเคราะห์บ้านพักคนชราของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ค่าใช้จ่าย การให้บริการ	4.38	0.864	มาก
5. เตรียม/วางแผนเกี่ยวกับบุคคลที่จะพักอาศัยด้วยภายหลังเกษียณอายุ	4.46	0.615	มากที่สุด
6. ให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเพิ่มขึ้นหลังจากการตัดสินใจซื้อบ้าน	4.51	0.655	มากที่สุด
7. เตรียม/วางแผนในการปฏิบัติตนเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีในการอยู่ร่วมกับครอบครัว	4.54	0.643	มากที่สุด
รวม	4.53	0.6554	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่าการเตรียม/วางแผนมีบ้านเป็นของตนเองเพื่อพักอาศัยหลังเกษียณอายุ, การเตรียม/วางแผนจัดสภาพภายในบ้านให้เหมาะสมกับวัยผู้สูงอายุ เช่น ห้องนอนอยู่ชั้นล่าง วัสดุปูพื้นไม่ลื่น, การทำนเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชนที่จะพักอาศัยหลังเกษียณอายุ, การเตรียม/วางแผนเกี่ยวกับบุคคลที่จะพักอาศัยด้วยภายหลังเกษียณอายุ, การให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเพิ่มขึ้นหลังจากการตัดสินใจซื้อบ้าน, การเตรียม/วางแผนในการปฏิบัติตนเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีในการอยู่ร่วมกับครอบครัว มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนการเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสถานสงเคราะห์บ้านพักคนชราของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ค่าใช้จ่าย การให้บริการ มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในด้านการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย

การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย	รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญในการตัดสินใจ
1. เตรียมศึกษาหาความรู้เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในวัยสูงอายุ เช่น วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องและการดูแลรักษาสุขภาพในวัยสูงอายุ	4.56	0.601	มากที่สุด
2. เข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปี	4.14	0.868	มาก
3. ออกกำลังกายสม่ำเสมอ	4.08	0.883	มาก
4. การมีค่ารักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยทั่วไปสำรองไว้จะทำให้คลายกังวลได้	4.44	0.710	มาก
5. คิดว่าไม่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการรักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยร้ายแรง เนื่องจากมีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก	4.07	1.210	มาก
6. เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกหลักโภชนาการ และเหมาะสมกับวัย	4.50	0.737	มากที่สุด
7. นอนหลับเพียงพอต่อความต้องการในแต่ละวัน	4.31	0.746	มาก
8. มีปัญหาสุขภาพท่านจะรีบจัดการแก้ไขทันที เช่น ไปพบแพทย์ เป็นต้น	4.44	0.669	มาก
รวม	4.32	0.803	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกายอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่า การเตรียมศึกษาหาความรู้เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในวัยสูงอายุ เช่น วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องและการดูแลรักษาสุขภาพในวัยสูงอายุ และการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกหลักโภชนาการ และเหมาะสมกับวัย มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนการเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปี, การออกกำลังกายสม่ำเสมอ, การมีค่ารักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยทั่วไปสำรองไว้จะทำให้ คลายกังวลได้, การคิดว่าไม่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการรักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยร้ายแรง เนื่องจากมีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก, การนอนหลับเพียงพอต่อความต้องการในแต่ละวัน และการมีปัญหาสุขภาพท่านจะรีบจัดการแก้ไขทันที เช่น ไปพบแพทย์ เป็นต้น มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในด้านการเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ

การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ	รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญในการตัดสินใจ
1.เตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายจิตใจ และสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมใจให้พร้อมเพื่อที่จะเผชิญเมื่อเกษียณอายุ	4.46	0.637	มาก
2.เตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพจิต	4.17	0.740	มาก
3.เตรียมศึกษาธรรมชาติ หรือคำสอนทางศาสนาเพื่อฝึกจิตใจให้เตรียมรับการเปลี่ยนแปลงหลังเกษียณอายุ	4.32	0.736	มาก
4.ได้เตรียมใจไว้แล้วว่าหลังการเกษียณอายุบทบาทหน้าที่ในสังคม รวมทั้งการยอมรับนับถือจากผู้อื่นจะลดลง	4.31	0.755	มาก
5.ฝึกจิตใจเพื่อให้มีจิตที่สงบ เช่น การนั่งสมาธิ ทำบุญ บริจาคทาน	4.40	0.735	มาก
6.พูดคุยกับเพื่อนรุ่นเดียวกันเพื่อเตรียมใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ	4.42	0.687	มาก
รวม	4.35	0.715	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านจิตใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่า การเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายจิตใจ และสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมใจให้พร้อมเพื่อที่จะเผชิญเมื่อเกษียณอายุ, การเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพจิต, การเตรียมศึกษาธรรมชาติ หรือคำสอนทางศาสนาเพื่อฝึกจิตใจให้เตรียมรับการเปลี่ยนแปลงหลังเกษียณอายุ, การได้เตรียมใจไว้แล้วว่าหลังการเกษียณอายุบทบาทหน้าที่ในสังคม รวมทั้งการยอมรับนับถือจากผู้อื่นจะลดลง, การฝึกจิตใจเพื่อให้มีจิตที่สงบ เช่น การนั่งสมาธิ ทำบุญ บริจาคทาน, การพูดคุยกับเพื่อนรุ่นเดียวกันเพื่อเตรียมใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในด้านการเตรียมความพร้อมด้านการใช้เวลา

การเตรียมความพร้อมด้านการใช้เวลา	รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญในการตัดสินใจ
1.วางแผนการใช้เวลาว่างหลังเกษียณอายุที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและเศรษฐกิจของท่าน	4.48	0.610	มาก
2. เตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานอดิเรกที่ตรงกับความสนใจของตนเองและเหมาะสมกับวัยสูงอายุ	4.42	0.672	มาก
3. ปัจจุบันมีงานอดิเรกทำอยู่แล้ว และคาดว่าจะทำต่อไปแม้จะเกษียณอายุแล้ว	4.43	0.663	มาก
4. เตรียมหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่สนใจเข้าร่วม	4.29	0.774	มาก
5. วางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมเมื่อเกษียณอายุ	4.37	0.721	มาก
6. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ก่อนเกษียณอายุ เพื่อสร้างความเคยชิน ซึ่งจะกลายเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณ	4.49	0.644	มาก
รวม	4.41	0.6806	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านการใช้เวลาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เมื่อพิจารณารายชื่อปรากฏว่าการวางแผนการใช้เวลาว่างหลังเกษียณอายุที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและเศรษฐกิจของท่าน, การเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานอดิเรกที่ตรงกับความสนใจของตนเองและเหมาะสมกับวัยสูงอายุ, การที่ปัจจุบันมีงานอดิเรกทำอยู่แล้ว และคาดว่าจะทำต่อไปแม้จะเกษียณอายุแล้ว, การเตรียมหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่สนใจเข้าร่วม, การวางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมเมื่อเกษียณอายุ, การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ก่อนเกษียณอายุ เพื่อสร้างความเคยชิน ซึ่งจะกลายเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณ มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนที่ 2 ในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ซึ่งในภาพรวมข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ได้ให้ระดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านการเงิน การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ และการเตรียมความพร้อมด้านเวลา ไว้ดังนี้ คือ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านการเงิน และการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ซึ่งอยู่ในระดับความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือการเตรียมความพร้อมด้านเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับความสำคัญมาก การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 อยู่ในระดับความสำคัญมาก และการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับความสำคัญมาก ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เพศชายและเพศหญิง มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

H_0 : เพศที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

H_1 : เพศที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	Sig
ชาย	242	4.43	0.4006	0.983
หญิง	38	4.45	0.4005	
รวม	281	4.44	0.40055	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพศ ของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร พบว่าค่า Sig มากกว่า 0.05 โดยใช้สถิติ Independent Sampling t-test ในการทดสอบ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 แสดงว่าเพศและการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และปฏิเสธสมมติฐานรอง H_1 : เพศที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ดังนั้นเพศที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2 อายุที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

H_0 : อายุที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

H_1 : อายุที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ	แหล่งความแปรปรวน	Sum Of Squares	df	Mean Square	F	Sig
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.622	3	0.541	3.469	0.017
	ภายในกลุ่ม	43.010	276	0.156		
	รวม	44.632	279			

จากตารางที่ 15 การวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง H_1 : แสดงว่าอายุที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 : อายุที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ดังนั้นอายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 3 สถานภาพที่แตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

H_0 : สถานภาพที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

H_1 : สถานภาพที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ตารางที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ	แหล่งความแปรปรวน	Sum Of Squares	df	Mean Square	F	Sig
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.308	1	0.308	1.930	0.166
	ภายในกลุ่ม	44.324	278	0.159		
	รวม	44.632	279			

จากตารางที่ 16 การวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of

variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig มากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 แสดงว่าสถานภาพและการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และปฏิเสธสมมติฐานรอง H_1 : สถานภาพที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ดังนั้นสถานภาพที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 4 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

H_0 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

H_1 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ตารางที่ 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ	แหล่งความแปรปรวน	Sum Of Squares	df	Mean Square	F	Sig
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.941	3	0.647	4.183	0.006
	ภายในกลุ่ม	42.691	276	0.155		
	รวม	44.632	279			

จากตารางที่ 17 การวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง H_1 : แสดงว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ดังนั้นระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 5 ชั้นยศที่แตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

H_0 : ชั้นยศที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

H_1 : ชั้นยศที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ตารางที่ 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างยศกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ	แหล่งความแปรปรวน	Sum Of Squares	df	Mean Square	F	Sig
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.987	4	0.997	6.743	0.000
	ภายในกลุ่ม	40.645	275	0.148		
	รวม	44.632	279			

จากตารางที่ 18 การวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง H_1 : แสดงว่ายศที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 : ชั้นยศที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ดังนั้นยศที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 6 รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

H_0 : รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

H_1 : รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ตารางที่ 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ	แหล่งความแปรปรวน	Sum Of Squares	Df	Mean Square	F	Sig
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.527	3	0.509	3.259	0.022
	ภายในกลุ่ม	43.105	276	0.156		
	รวม	44.632	279			

จากตารางที่ 19 การวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง H_1 : แสดงว่ารายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันสัมพันธ์

กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 : รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ดังนั้นรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 7 งบประมาณในการออมต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

H_0 : งบประมาณในการออมต่อเดือนที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

H_1 : งบประมาณในการออมต่อเดือนที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ตารางที่ 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณในการออมต่อเดือนกับการ เตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ	แหล่งความแปรปรวน	Sum Of Squares	Df	Mean Square	F	Sig
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.369	5	0.674	4.474	0.001
	ภายในกลุ่ม	41.263	274	0.151		
	รวม	44.632	279			

จากตารางที่ 20 การวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง H_1 : แสดงว่างบประมาณในการออมต่อเดือนที่แตกต่างกันสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 : งบประมาณในการออมต่อเดือนที่แตกต่างกันไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ดังนั้นงบประมาณในการออมต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 8 รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

H_0 : รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

H_1 : รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ตารางที่ 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ	แหล่งความแปรปรวน	Sum Of Squares	Df	Mean Square	F	Sig
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.628	4	0.907	6.082	0.000
	ภายในกลุ่ม	41.004	275	0.149		
	รวม	44.632	279			

จากตารางที่ 21 จากการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง H_1 : แสดงว่ารายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 : รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ดังนั้นรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 9 ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

H_0 : ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

H_1 : ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ตารางที่ 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะด้านประชากรศาสตร์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ	แหล่งความแปรปรวน	Sum Of Squares	Df	Mean Square	F	Sig
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	6.437	18	0.358	2.444	0.001
	ภายในกลุ่ม	38.195	261	0.146		
	รวม	44.632	279			

จากตารางที่ 22 จากการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง H_1 : แสดงว่าลักษณะด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 : ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ดังนั้นลักษณะด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการทหารประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ชนิดเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ใช้ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 คำนวณจากสูตร Taro Yamane โดยการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaire) กับข้าราชการข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครจำนวน 281 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) เพื่อวิเคราะห์การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 การหาค่าร้อยละ (Percentages), ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ในด้านการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ และการเตรียมความพร้อมด้านเวลา
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานครในแต่ละด้าน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ชั้นยศ รายได้ต่อเดือน งบประมาณในการออมต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน โดยแจกแจงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ลักษณะของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 243 คน คิดเป็นร้อยละ 86.5 เพศหญิง 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

จำแนกตามอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี มากที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมาคือช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 ช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 และในช่วงอายุ สูงกว่า 60 ปี ไม่มีผู้ตอบ ตามลำดับ

จำแนกตามสถานภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 รองลงมาคือมีสถานภาพสมรส จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 ส่วนสถานภาพหย่าร้างและหม้ายไม่มีผู้ตอบ ตามลำดับ

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับ ม. 6 มากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมาคือในระดับปริญญาตรี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 ในระดับ ปวส. จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 ในระดับ ปวช. จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

จำแนกตามชั้นยศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีชั้นยศอยู่ระหว่าง สิบตรี สิบโท สิบเอก จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 รองลงมาคือ พลทหาร จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 ชั้นยศระหว่าง จำสิบตรี จำสิบโท จำสิบเอก จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ชั้นยศระหว่าง ร้อยตรี ร้อยโท ร้อยเอก จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 ชั้นยศระหว่าง พันตรี พันโท พันเอก มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และชั้นยศระหว่าง พลตรี พลโท พลเอก ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ

จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 138 คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาคือมีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 105 คิดเป็นร้อยละ 37.4 มีรายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็น

ร้อยละ 0.4 และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ต่อเดือน 40,001-50,000 บาท และ 50,001 บาท ขึ้นไป

จำแนกตามงบประมาณในการออมต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีงบประมาณในการออมต่อเดือน ต่ำกว่า 1,000 บาท จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาคือ มีงบประมาณในการออมต่อเดือน 1,001-2,000 บาท จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 มีงบประมาณในการออมต่อเดือน 5,001 บาทขึ้นไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 มีงบประมาณในการออมต่อเดือน 3,001-4,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 มีงบประมาณในการออมต่อเดือน 2,001-3,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และมีงบประมาณในการออมต่อเดือน 4,001-5,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

จำแนกรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 รองลงมาคือมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 30,001-40,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 40,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 และมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านการเงินอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่า การศึกษาวิธีการจัดสรรเงิน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุได้อย่างไม่เดือดร้อน, การเตรียมสะสมทรัพย์สินในรูปแบบต่างๆ อาทิ ฝากเงินธนาคาร ซื้อบ้านหรือที่ดิน, การเตรียม/วางแผนเกี่ยวกับการปลดเปลื้องหนี้สินให้หมดก่อนเกษียณอายุ, การเตรียม/วางแผนเกี่ยวกับงบประมาณรายรับ-รายจ่ายภายหลังเกษียณไว้ล่วงหน้า, การเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ควรจะมีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุไว้เนิ่น, การจะขาดความมั่นใจอย่างยิ่ง ถ้าหลังเกษียณอายุไม่มีเงินเพื่อไว้, ความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งถ้าจะต้องมีการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน/ตนเอง, การให้ความสำคัญกับการออมส่วนหนึ่งไว้ต่างหากเพื่อจ่ายค่าเทอมของบุตรหลาน/ตนเอง การวางแผนค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนไว้ล่วงหน้าถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง, การจะพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้นก่อนตัดสินใจซื้อรถ, การคำนึงถึงความสามารถในการผ่อนชำระก่อนตัดสินใจซื้อรถเป็นอย่างยิ่ง, การให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเพิ่มขึ้นหลังจากการตัดสินใจซื้อบ้านเมื่อตัดสินใจซื้อบ้าน, ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออมเงินมากกว่า 1 ปี, การเห็นว่าการออมเงินโดยการทำประกันเป็นสิ่งที่ไม่สิ้นเปลือง และการเห็นว่า

หลังเกษียณอายุแล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมกิจกรรมไว้สำหรับหารายได้ มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนการเตรียมศึกษากฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สิน มรดก อสังหาริมทรัพย์, การเตรียมหาความรู้เรื่องการลงทุนในธุรกิจต่างๆเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ความรู้เกี่ยวกับอาชีพสำรอง เป็นต้น และการคิดว่าการจذبเงินที่รายรับ-รายจ่ายของครอบครัวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่าการเตรียม/วางแผนมีบ้านเป็นของตนเองเพื่อพักอาศัยหลังเกษียณอายุ, การเตรียม/วางแผนจัดสภาพภายในบ้านให้เหมาะสมกับวัยผู้สูงอายุ เช่น ห้องนอนอยู่ชั้นล่าง วัสดุปูพื้นไม่ลื่น, การทำนเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชนที่จะพักอาศัยหลังเกษียณอายุ, การเตรียม/วางแผนเกี่ยวกับบุคคลที่จะพักอาศัยด้วยภายหลังเกษียณอายุ, การให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเพิ่มขึ้นหลังจากการตัดสินใจซื้อบ้าน, การเตรียม/วางแผนในการปฏิบัติตนเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีในการอยู่ร่วมกับครอบครัว มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนการเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสถานสงเคราะห์บ้านพักคนชราของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ค่าใช้จ่าย การให้บริการ มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกายอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่า การเตรียมศึกษาหาความรู้เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในวัยสูงอายุ เช่น วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องและการดูแลสุขภาพในวัยสูงอายุ และการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกหลักโภชนาการ และเหมาะสมกับวัย มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนการเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปี, การออกกำลังกายสม่ำเสมอ, การมีค่ารักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยทั่วไปสำรองไว้จะทำให้ คลายกังวลได้, การคิดว่าไม่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการรักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยร้ายแรง เนื่องจากมีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก, การนอนหลับเพียงพอต่อความต้องการในแต่ละวัน แลการมีปัญหสุขภาพท่านจะบริหารจัดการแก้ไขทันที เช่น ไปพบแพทย์ เป็นต้น มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่า การเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมใจให้พร้อมเพื่อที่จะเผชิญเมื่อเกษียณอายุ, การเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพจิต, การเตรียมศึกษาธรรมะ หรือคำสอนทางศาสนาเพื่อฝึกจิตใจให้เตรียม

รับการเปลี่ยนแปลงหลังเกษียณอายุ, การได้เตรียมใจไว้แล้วว่าหลังการเกษียณอายุบทบาทหน้าที่ในสังคม รวมทั้งการยอมรับนับถือจากผู้อื่นจะลดลง, การฝึกจิตใจเพื่อให้มีจิตที่สงบ เช่น การนั่งสมาธิ ทำบุญ บริจาคทาน, การพูดคุยกับเพื่อนรุ่นเดียวกันเพื่อเตรียมใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

การเตรียมความพร้อมด้านการใช้เวลาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่า การวางแผนการใช้เวลาว่างหลังเกษียณอายุที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและเศรษฐกิจของท่าน, ก็เตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานอดิเรกที่ตรงกับความสนใจของตนเองและเหมาะสมกับวัยสูงอายุ, การที่ปัจจุบันมีงานอดิเรกทำอยู่แล้ว และคาดว่าจะทำต่อไปแม้จะเกษียณอายุแล้ว, การเตรียมหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่สนใจเข้าร่วม, การวางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมเมื่อเกษียณอายุ, การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ก่อนเกษียณอายุเพื่อสร้างความเคยชิน ซึ่งจะกลายเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณ มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

ดังนั้นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ซึ่งในภาพรวมข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ได้ให้ระดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านการเงิน การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ และการเตรียมความพร้อมด้านเวลา ไว้ดังนี้ คือ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านการเงิน และการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ซึ่งอยู่ในระดับความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือการเตรียมความพร้อมด้านเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับความสำคัญมาก การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 อยู่ในระดับความสำคัญมาก และการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับความสำคัญมาก ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพศ ของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร พบว่าค่า Sig มากกว่า 0.05 โดยใช้สถิติ Independent Sampling t-test ในการทดสอบ พบว่าเพศที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวนี้ได้กลายเป็นสภาวะเงื่อนไขที่กำหนดการรับรู้ข่าวสารมีบทบาทอย่างสำคัญต่อการรับรู้ข่าวสาร จากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อถือที่รวมเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไป มนุษย์ซึ่งถูก

ซุบเลี้ยงภายใต้สถานการณ์ต่างๆ จะเปิดรับความคิดเห็นแตกต่างกันไปอย่างกว้างขวาง ความแตกต่างนี้ บางส่วนมาจากลักษณะแตกต่างทางชีวภาค หรือทางร่างกายของแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมาจากความแตกต่างที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรองพบว่าอายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ซึ่งวงจรของบุคคลที่เริ่มเริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา สามารถแบ่งเป็นช่วงอายุได้ 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงสะสมความมั่งคั่งช่วงก่อนเกษียณอายุ และช่วงเกษียณอายุ โดยในแต่ละช่วงอายุของบุคคลนั้น มีความแตกต่างกันทางด้านสถานภาพ ความสามารถในการหารายได้ การใช้จ่าย รวมทั้งภาวะความรับผิดชอบ จึงทำให้ความต้องการหรือเป้าหมายทางการเงินของบุคคลในแต่ละช่วงอายุจะแตกต่างกัน ดังนั้นบุคคลต้องทำการวางแผนการเงินส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับช่วงอายุด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ จากการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig มากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก พบว่าสถานภาพที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ จากการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์ระหว่างยศกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ จากการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์

ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง พบว่ายาศีที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ จากการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง พบว่ารายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณในการออมต่อเดือนกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ จากการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง พบว่างบประมาณในการออมต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ จากการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง พบว่ารายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะด้านประชากรศาสตร์กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ จากการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าค่า Sig น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง พบว่าลักษณะด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการ

เตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

อภิปรายผล

การเกษียณอายุจึงเป็นภาวะที่บุคคลถอนตัวออกจากงานประจำที่ทำอยู่เมื่ออายุครบกำหนดที่หน่วยงานนั้นกำหนดไว้ โดยทั่วไปภาวะนี้จะมาถึงเมื่อบุคคลมีอายุประมาณ 55-70 ปี ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามระดับการพัฒนาของแต่ละประเทศ เนื่องจากประเทศไทยถือเกณฑ์กำหนดบุคคลที่จะเป็นผู้สูงอายุตามเกณฑ์ที่ประชุมสมัชชาโลกว่าด้วยผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นเกณฑ์สาเหตุที่กำหนดให้ชายและหญิงที่มีอายุครบ 60 ปีขึ้นไปเป็นผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตามการเกษียณอายุยังอาจขึ้นอยู่กับอาชีพและระเบียบข้อบังคับของแต่ละหน่วยงานด้วย การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ จึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะ การวางแผนเพื่อใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุอย่างมีคุณภาพ บุคคลต้องพิจารณาตนเองและ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคม ได้แก่ สุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต สัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การใช้เวลา สถานที่อยู่อาศัย วิถีชีวิตใหม่ และฐานะการเงินที่เปลี่ยนไป (Kiker & Myers, 1990: 53) เพื่อให้กระบวนการนี้ต่อเนื่องเป็นการป้องกันภาวะวิกฤติในช่วงสุดท้ายของชีวิต

การวิจัยเรื่อง “การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการทหารประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร” ได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้าน ประชากรศาสตร์ กับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสารกรุงเทพมหานคร ในด้านการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ และการเตรียมความพร้อมด้านเวลา ทำให้รู้ระดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ของข้าราชการทหารประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ซึ่งแม้ข้าราชการจะมีระบบการออมเพื่อการเกษียณ หรือ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แต่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามได้ เพราะผู้ตอบแบบสอบถามยังคงให้ความสำคัญในด้านการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน และการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย โดยให้ความสำคัญอยู่ในระดับแรก รองลงมาคือการเตรียมความพร้อมด้านเวลา การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ และการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย ตามลำดับ

ซึ่งในการกำหนดเป้าหมายทางการเงินอาจกำหนดตามระยะเวลา ได้แก่ เป้าหมายทาง

การเงินระยะสั้น (Short term financial goals) นั่นคือไม่เกิน 1 ปี และเป้าหมายทางการเงินระยะยาว (Long term financial goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องการใน 5-20 ปีข้างหน้า หรือเป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องใช้เวลานานในการสะสมเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ต้องการเก็บเงินไว้ใช้หลังเกษียณ ต้องการเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาในอนาคต เป้าหมายระยะยาวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากในอนาคตภาวะและเหตุการณ์ต่างๆอาจจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงความต้องการของบุคคลเอง

ดังนั้นการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุถือเป็นการวางแผนชีวิตอย่างหนึ่ง ที่มีเป้าหมายอยู่ที่การประสบความสำเร็จและความสุขในชีวิต (Kimmel, 1980: 107) ซึ่งแบ่งช่วงชีวิตของบุคคลออกเป็น 3 ช่วง คือ วัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ และวัยสูงอายุ ซึ่งช่วงวัยสูงอายุนี้จะเป็นยุคทองของชีวิต หากบุคคลได้มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมมาอย่างดีและรัดกุม การวางแผนใช้ชีวิตหลังเกษียณจึงมีความสำคัญมากเท่ากับการวางแผนการศึกษาในวัยเด็ก และการวางแผนในการประกอบอาชีพในวัยผู้ใหญ่ ดังนั้นหากมีการเตรียมพร้อมที่ดีจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก่อนการเกษียณอายุอย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติม เมื่อลักษณะทางประชากรศาสตร์เปลี่ยนแปลงในอนาคต อาจทำให้ได้ผลลัพธ์จากการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านต่างๆเปลี่ยนแปลงไป
2. อาจศึกษาถึงกลุ่มตัวอย่างในสาขาอาชีพอื่นๆ ทั้งในภาคเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้ทราบการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านต่างๆจากกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย และนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน จะทำให้ได้ความต้องการในการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านต่างๆ ในสภาพสังคมในปัจจุบัน
3. อาจศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านใดด้านหนึ่ง โดยเฉพาะเจาะจงเพื่อเป็นประโยชน์แก่สถาบันต่างได้

รายการอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). **การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. (2556). **การลงทุน**. เข้าถึงเมื่อ วันที่ 5 กรกฎาคม. เข้าถึงได้จาก <https://www.gpf.or.th/thai2013/index.asp> .
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2530). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์. (2555). **รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงาน กรณีศึกษาครูโรงเรียนเอกชน**. เข้าถึงเมื่อ วันที่ 12 กรกฎาคม. เข้าถึงได้จากhttp://dric.nrct.go.th/bookdetail.php?book_id=250786
- ประคอง วรรณสุด. (2539). **สถิติเพื่อการวิจัยคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. (2528). **การวิจัยประชาสัมพันธ**. กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2537). **การสร้างมาตรวัด**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เมธิยา กอสนาน. (2553). “การศึกษาสุขภาพทางการเงิน กรณีศึกษา ข้าราชการทหารบกประจำการ ณ ค่ายฝึกไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี.” **จุดนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี**.
- วิจิตร บุญยะทะโหดระ. (2537). **คู่มือการเกษียณอายุ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ศิรินุช อินละคร. (2556). **การเงินบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุขใจ น้ำผุด. (2551). **กลยุทธ์การบริหารการเงินส่วนบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานสถิติ. (2556). **แนวโน้มประชากรไทย**. เข้าถึงเมื่อ วันที่ 5 กรกฎาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.nso.go.th/>
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2540). **พฤติกรรมผู้บริโภค**. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
- Atchley, R.C. (1994) **Social Forces and Aging: An Introduction to Social Gerontology**. 7th ed. California: Wadsworth Publishing .
- Burnside, I.M. (1988). **The Nursing and Ages**. New York: Mc.Graw-Hill book .

ภาคผนวก

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการทหารบก
ประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ
- ตอนที่ 2 การเตรียมความพร้อมเพื่อเป้าหมายหลังเกษียณอายุ จำนวน 45 ข้อ
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงาน จำนวน 1 ข้อ

กรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นหรือเหตุผลของท่านตามความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยขอรับรองว่าเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับและนำไปใช้ในเชิงวิชาการเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่าน ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร โดยนำเสนอในภาพรวม เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบและแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานในแต่ละช่วงวัยได้อย่างเหมาะสม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่าน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
ดังกล่าวนี้

ขอขอบพระคุณ
นางสาววรรรณ ชัยชื่อ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด และตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) 20-30 ปี 2) 31-40 ปี 3) 41-50 ปี
 4) 51-60 ปี 5) สูงกว่า 60 ปี

3. สถานภาพ

- 1) โสด 2) สมรส
 3) หย่าร้าง 4) หม้าย

4. ระดับการศึกษา

- 1) ม.6 2) ปวช. 3) ปวส.
 4) ปริญญาตรี 5) สูงกว่าปริญญาตรี

5. ยศ

- 1) พลทหาร 2) สิบตรี สิบโท สิบเอก
 3) จำสิบตรี จำสิบโท จำสิบเอก 4) ร้อยตรี ร้อยโท ร้อยเอก
 5) พันตรี พันโท พันเอก 6) พลตรี พลโท พลเอก

6. รายได้ต่อเดือน

- 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท 2) 10,001-20,000 บาท
 3) 20,001-30,000 บาท 4) 30,001-40,000 บาท
 5) 40,001-50,000 บาท 6) 50,001 บาทขึ้นไป

7. งบประมาณในการออมต่อเดือน

- 1) ต่ำกว่า 1,000 บาท 2) 1,001-2,000 บาท
 3) 2,001-3,000 บาท 4) 3,001-4,000 บาท
 5) 4,001-5,000 บาท 6) 5,001 บาทขึ้นไป

8. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

- 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท 2) 10,001-20,000 บาท
 3) 20,001-30,000 บาท 4) 30,001-40,000 บาท
 5) สูงกว่า 40,000 บาท

ส่วนที่ 2 การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด และตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ปัจจัย	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด (5)	มาก(4)	ปานกลาง (3)	น้อย(2)	น้อยที่สุด (1)
การเตรียมความพร้อมด้านการเงิน					
1. ท่านเตรียมสะสมทรัพย์สินในรูปแบบต่างๆ อาทิ ฝากเงินธนาคาร ซื้อบ้านหรือที่ดิน					
2. ท่านเตรียม/วางแผนเกี่ยวกับการปลดปล่อยหนี้สินให้หมดก่อนเกษียณอายุ					
3. ท่านเตรียม/วางแผนเกี่ยวกับงบประมาณรายรับ-รายจ่ายภายหลังเกษียณไว้ล่วงหน้า					
4. ท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ควรจะมีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุไว้เนิ่นๆ					
5. ท่านจะขาดความมั่นใจอย่างยิ่ง ถ้าหลังเกษียณอายุไม่มีเงินเผื่อไว้					
6. ท่านจะไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งถ้าจะต้องมีการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน/ตนเอง					
7. ท่านให้ความสำคัญกับการออมส่วนหนึ่งไว้ค้างหากเพื่อจ่ายค่าเทอมของบุตรหลาน/ตนเอง					
8. การวางแผนค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนไว้ล่วงหน้าถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง					
9. ท่านคิดว่าการจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายของครอบครัวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง					
10. ท่านจะพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้นก่อนตัดสินใจซื้อรถ					
11. ท่านคำนึงถึงความสามารถในการผ่อนชำระก่อนตัดสินใจซื้อรถเป็นอย่างยิ่ง					
12. ท่านให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเพิ่มขึ้นหลังจากการตัดสินใจซื้อบ้าน					
13. เมื่อท่านตัดสินใจซื้อบ้าน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออมเงินมากกว่า 1 ปี					
14. ท่านเห็นว่าการออมเงิน โดยการทำประกันเป็นสิ่งที่ไม่สิ้นเปลือง					
15. ท่านเห็นว่าหลังเกษียณอายุแล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมกิจกรรมไว้สำหรับหารายได้					

ปัจจัย	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด (5)	มาก(4)	ปานกลาง (3)	น้อย(2)	น้อยที่สุด (1)
16. ท่านศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุได้อย่างไม่เดือดร้อน					
17. ท่านเตรียมศึกษากฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สิน มรดก อสังหาริมทรัพย์					
18. ท่านเตรียมหาความรู้เรื่องการลงทุนในธุรกิจต่างๆเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ความรู้เกี่ยวกับอาชีพสำรอง เป็นต้น					
การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย					
19. ท่านเตรียม/วางแผนมีบ้านเป็นของตนเองเพื่อพักอาศัยหลังเกษียณอายุ					
20. ท่านเตรียม/วางแผนจัดสภาพภายในบ้านให้เหมาะสมกับวัยผู้สูงอายุ เช่น ห้องนอนอยู่ชั้นล่าง วัสดุปูพื้นไม่ลื่น					
21. ท่านเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชนที่จะพักอาศัยหลังเกษียณอายุ					
22. ท่านเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสถานสงเคราะห์บ้านพักคนชราของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ค่าใช้จ่าย การให้บริการ					
23. ท่านเตรียม/วางแผนเกี่ยวกับบุคคลที่จะพักอาศัยด้วยภายหลังเกษียณอายุ					
24. ท่านให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเพิ่มขึ้นหลังจากการตัดสินใจซื้อบ้าน					
25. ท่านเตรียม/วางแผนในการปฏิบัติตนเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีในการอยู่ร่วมกับครอบครัว					
การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย					
26. ท่านเตรียมศึกษาหาความรู้เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในวัยสูงอายุ เช่น วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องและการดูแลรักษาสุขภาพในวัยสูงอายุ					
27. ท่านเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปี					
28. ท่านออกกำลังกายสม่ำเสมอ					
29. การมีค่ารักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยทั่วไปสำรองไว้จะทำให้ท่านคลายกังวลได้					

ปัจจัย	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด (5)	มาก(4)	ปานกลาง (3)	น้อย(2)	น้อยที่สุด (1)
30. ท่านคิดว่าไม่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีคำรักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยร้ายแรง เนื่องจากมีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก					
31. ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกหลักโภชนาการ และเหมาะสมกับวัย					
32. ท่านนอนหลับเพียงพอต่อความต้องการในแต่ละวัน					
33. หากมีปัญหาสุขภาพท่านจะรีบจัดการแก้ไขทันที เช่น ไปพบแพทย์ เป็นต้น					
การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ					
34. ท่านเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมใจให้พร้อมเพื่อที่จะเผชิญเมื่อเกษียณอายุ					
35. ท่านเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพจิต					
36. ท่านเตรียมศึกษาธรรมะ หรือคำสอนทางศาสนาเพื่อฝึกจิตใจให้เตรียมรับการเปลี่ยนแปลงหลังเกษียณอายุ					
37. ท่านได้เตรียมใจไว้แล้วว่าหลังการเกษียณอายุบทบาทหน้าที่ในสังคม รวมทั้งการยอมรับนับถือจากผู้อื่นจะลดลง					
38. ท่านฝึกจิตใจเพื่อให้มีจิตที่สงบ เช่น การนั่งสมาธิ ทำบุญ บริจาคทาน					
39. ท่านพูดคุยกับเพื่อนรุ่นเดียวกันเพื่อเตรียมใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ					
การเตรียมความพร้อมด้านการใช้เวลา					
40. ท่านได้วางแผนการใช้เวลาว่างหลังเกษียณอายุที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและเศรษฐกิจของท่าน					
41. ท่านเตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานอดิเรกที่ตรงกับความสนใจของตนเองและเหมาะสมกับวัยสูงอายุ					
42. ปัจจุบันท่านมีงานอดิเรกทำอยู่แล้ว และคาดว่าจะทำต่อไปแม้จะเกษียณอายุแล้ว					
43. ท่านเตรียมหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่สนใจเข้าร่วม					
44. ท่านได้วางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมเมื่อเกษียณอายุ					
45. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ก่อนเกษียณอายุ เพื่อสร้างความเคยชิน ซึ่งจะกลายเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณ					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล วรวรรณ ชัยชื่อ
ที่อยู่ 1/75 หมู่ 1 ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง
 จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2552 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลาย โรงเรียน ดัดดรุณี
พ.ศ.2553 ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี